

Образецът на частична предварителна оценка на въздействието влиза в сила от 01 януари 2021 г.

Частична предварителна оценка на въздействието

Институция:

Министерство на финансите

Нормативен акт:

Закон за изменение и допълнение на Закона за вътрешния одит в публичния сектор

Не е включен в законодателна/оперативна програма на Министерския съвет

Включен е в законодателната/оперативната програма на Министерския съвет за:

.....

Лице за контакт:

Валентин Бонев – началник на отдел „Методология на контрола“ в дирекция „Методология на контрола и вътрешен одит“

Телефон и ел. поща:

02/9859 52 54
v.asenov@minfin.bg

1. Проблем/проблеми за решаване:

Проблем 1 „Не е регламентирано участието на ръководителя на вътрешния одит в определянето на целта и обхвата на одитните ангажименти за консултиране“

1.1. Кратко опишете проблема/проблемите и причините за неговото/тяхното възникване. По възможност посочете числови стойности.

В настоящата редакция на закона не е регламентирано, че целта и обхватът на всеки одитен ангажимент за консултиране се определят от ръководителя на вътрешния одит съвместно с ръководителя на организацията. С направените допълнения на чл. 8 се прецизират правомощията на ръководителя на организацията и ръководителя на вътрешния одит по отношение възлагането на одитни ангажименти за консултиране, като се посочва и документът, в който трябва да стане това.

Проблем 2 „Съществуващите прагове за размер на бюджета на организациите като критерий за задължително изграждане на звено за вътрешен одит не съответстват на обективната реалност“

1.1. Кратко опишете проблема/проблемите и причините за неговото/тяхното възникване. По възможност посочете числови стойности.

Съгласно последните актуални данни в 144 организации /министерства, общини и други ведомства от централната администрация/ има общо 248 свободни щатни бройки за вътрешни одитори, включително в почти всички министерства. В някои министерства е налице системно неспазване на законовите изисквания, като при минимална численост, определена със Закона за вътрешния одит в публичния сектор (ЗВОПС) 10 щатни бройки, утвърдената численост е четири или пет. В други министерства са утвърдени 10 щатни бройки, но реално заетите са четири. Предвид ежегодното нарастване на размера на бюджета, с предлаганите промени законовите изисквания ще се приведат в съответствие с обективната реалност.

В последните години се наблюдава и трайна тенденция за увеличаване на броя на общините, които не изпълняват изискването по чл. 12, ал. 2, т. 3 от ЗВОПС за изграждане на звено за вътрешен одит. Основна причина за това е нарастване размера на бюджета над задължителния праг за изграждане на звено за вътрешен одит от 10 млн. лв. В много общини нарастването на бюджета се дължи на увеличаването на разходите за издръжка, вкл. заплати и др. възнаграждения, а не толкова на нови или разрастване на съществуващите дейности и процеси. В този смисъл, в тези общини не е необходимо задължително изграждане на звено за вътрешен одит, освен по преценка на ръководството на общината, каквато възможност съществува в закона. С предлаганите промени се предвижда по

отношение на общините да се увеличи този праг от 10 млн. на 20 млн. лв. По-високият праг за бюджет ще елиминира от обхвата на задължението за създаване на звено за вътрешен одит по-малките общини, в които липсата на кадри е осезаема, и ще улесни структурирането на звена в по-големите. По този начин ще се реши и друг системен проблем с неизграждане на одитни комитети в общините с изградени звена за вътрешен одит.

Проблем 3 „Липса на нормативно регламентиране на минималната численост на звената за вътрешен одит в търговските дружества с над 50 на сто държавно и/или общинско участие в капитала и държавните предприятия“

1.1. Кратко опишете проблема/проблемите и причините за неговото/тяхното възникване. По възможност посочете числови стойности.

В настоящата редакция на закона не е изрично определена минималната численост на звената за вътрешен одит в търговските дружества с над 50 на сто държавно и/или общинско участие в капитала и държавните предприятия. По този начин се създаде практиката да се назначава по един вътрешен одитор в тези звена, което не позволява извършването на пълноценна и ефективна одитна дейност. В тази връзка се предлага въвеждане на минимална численост от двама вътрешни одитори на звената за вътрешен одит в търговските дружества и държавните предприятия.

Проблем 4 „Затруднения при определяне състава на одитните комитети в организациите от публичния сектор и недостатъчна ефективност на тяхната дейност“

1.1. Кратко опишете проблема/проблемите и причините за неговото/тяхното възникване. По възможност посочете числови стойности.

Анализът на прилаганите практики по отношение на дейността на одитните комитети в организациите от публичния сектор показва, че част от организациите се затрудняват при определяне на вътрешни членове на комитета поради липсата на възможност за заплащане на положения от тях труд. В някои случаи за вътрешни членове на одитните комитети се определят секретари, главни секретари, заместник-кметове, заместник-министри, което на практика обезсмисля съществуването на одитния комитет, тъй като съществува риск от политизиране на дейността на комитета. С проекта се предлага одитният комитет да се състои само от външни членове, което ще допринесе и за неговата независимост от ръководството на организацията. С цел увеличаване качеството и ефективността на дейността на одитните комитети се въвежда изискване за членове да бъдат избирани лица, притежаващи най-малко 5 години стаж на ръководна длъжност в областта на управлението и контрола. Прецизират се текстовете относно правомощията на одитния комитет по съгласуване на проекта на статут и числеността на звеното за вътрешен одит, проектите на стратегически и годишни планове за дейността по вътрешен одит, както и промените в тях.

Проблем 5 „Неравнопоставеност при назначаването и освобождаването на ръководителите на вътрешния одит и вътрешните одитори в организациите по чл. 12, ал. 2, т. 6-8, тъй като се извършва без писмено съгласие от министъра на финансите“

1.1. Кратко опишете проблема/проблемите и причините за неговото/тяхното възникване. По възможност посочете числови стойности.

Посочените организации са в обхвата на ЗВОПС и са задължени да изградят звена за вътрешен одит, които да работят в съответствие с неговите разпоредби, а вътрешните одитори се назначават без писмено съгласие на министъра на финансите, което е приложимо за всички други организации. При даване на писмено съгласие от министъра на финансите се извършва проверка дали кандидатите отговарят на изискванията за заемане на длъжността „вътрешен одитор“ или „ръководител на вътрешен одит“, както и на мотивите за освобождаване. С оглед постигане на равнопоставеност между ръководителите на вътрешния одит и вътрешните одитори от всички организации от публичния сектор с изградени звена за вътрешен одит се предлага да се разшири обхватът на разпоредбата на чл. 21, ал. 5 от ЗВОПС, като се предвижда назначаването и освобождаването на ръководителите на вътрешния одит и вътрешните одитори в търговските дружества и държавните предприятия да се извършва след писмено съгласие от министъра на финансите.

Проблем 6 „Част от законовите разпоредби, регламентиращи реда и начина на изготвяне на годишните доклади за дейността по вътрешен одит от ръководителите на звената за вътрешен одит, не са достатъчно ясни“

1.1. Кратко опишете проблема/проблемите и причините за неговото/тяхното възникване. По възможност посочете числови стойности.

В чл. 40 са прецизирани текстове по отношение на годишното докладване на дейността по вътрешен одит, като промените имат за цел да посочат по-ясно сроковете и реда, по който се извършва докладването.

Проблем 7 „Административнонаказателните разпоредби на ЗВОПС се нуждаят от прецизиране“

1.1. Кратко опишете проблема/проблемите и причините за неговото/тяхното възникване. По възможност посочете числови стойности.

Констатирано е системно неспазване на задължението на ръководителите на организации с изградени звена за вътрешен одит да създадат одитен комитет. В много случаи това се дължи на липсата на достатъчно кандидати за членове на одитния комитет, отговарящи на изискванията на закона, като това е особено видимо в по-малките общини. В настоящата редакция на чл. 55, ал. 2 от закона е предвидена административнонаказателна отговорност за ръководителите на организации, неизпълнили задължението си да създадат одитен комитет. Липсата на кандидати за членове на одитни комитети и фактът, че до този момент не е ангажирана такава отговорност на ръководител на организация, обосновава необходимостта от отмяна на чл. 55, ал. 2.

1.2. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).

Посочените проблеми не могат да бъдат решени в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности.

1.3. Посочете защо действащата нормативна рамка не позволява решаване на проблема/проблемите.

Действащата нормативна уредба не позволява разрешаването на посочените проблеми, тъй като съдържа неясни, непълни и неактуални текстове, поради което се налагат промени в съответните разпоредби на систематичните им места.

1.4. Посочете задължителните действия, произтичащи от нормативни актове от по-висока степен или актове от правото на ЕС.

Не е необходимо предприемане на задължителни действия, произтичащи от нормативни актове от по-висока степен или актове от правото на ЕС.

1.5. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?

През 2022 г. бе извършена последваща оценка на въздействието на ЗВОПС от служители в отдел „Методология на контрола“, дирекция „Методология на контрола и вътрешен одит“ в Министерството на финансите. В резултат на извършената последваща оценка на въздействието на ЗВОПС, в т.ч. и резултатите от проведеното анкетно проучване от заинтересованите страни, се установи, че законът постига в сравнително голяма степен основните си стратегически и оперативни цели. Със закона се постига съответствие с принципите на Регламент 1605/2002 г. относно общия бюджет на Европейските общности. Законът за вътрешния одит в публичния сектор е един от трите закона (наред със Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор и Закона за държавната финансова инспекция), с приемането на които през 2006 г. е положено началото на промените на финансовия контрол в Република България. В ЗВОПС е заложен децентрализиран модел на вътрешния одит в публичния сектор и преминаване на тази функция от Агенцията за държавен вътрешен финансов контрол, която дотогава я осъществява, към ръководителите на организациите от публичния сектор. Със закона се регламентира отговорността на ръководителите на организациите за изграждането и функционирането на силен и ефективен вътрешен одит. Вътрешният одит е дейност, която подпомага ръководителите на организациите в процеса на идентифициране, оценяване и управление на рисковете, които застрашават постигането на целите, оценява адекватността и ефективността на системите за финансово управление и контрол и дава препоръки за подобряване на дейностите в организациите. Основното заключение от извършената последваща оценка е, че въздействието на ЗВОПС е положително. Очакваните от приемането на закона резултати са постигнати в голяма степен поради предвидени в него механизми за това. Законът предвижда и механизми за гарантиране спазването на прокламираните принципи при провеждането на политиката за вътрешния одит в публичния сектор.

2. Цели:

Цел 1 „Регламентиране на участието на ръководителя на вътрешния одит в определянето на целта и обхвата на одитните ангажименти за консултиране“

Цел 2 „Намаляване на броя на организациите от публичния сектор, които нямат назначен необходимия брой вътрешни одитори“

Цел 3 „Регламентиране на минималната численост на звената за вътрешен одит в търговските дружества с над 50 на сто държавно и/или общинско участие в капитала и държавните предприятия“

Цел 4 „Прецизиране на състава и правомощията на одитните комитети в организациите от публичния сектор“

Цел 5 „Въвеждане на задължение назначаването и освобождаването на ръководителите на вътрешния одит и вътрешните одитори в организациите по чл. 12, ал. 2, т. 6-8 да се извършва след писмено съгласие от министъра на финансите“

Цел 6 „Прецизиране на законовите разпоредби, регламентиращи реда и начина на изготвяне на годишните доклади за дейността по вътрешен одит от ръководителите на звената за вътрешен одит“

Цел 7 „Прецизиране на Административнонаказателните разпоредби на ЗВОПС“

Посочете определените цели за решаване на проблема/проблемите, по възможно най-конкретен и измерим начин, включително индикативен график за тяхното постигане. Целите е необходимо да са насочени към решаването на проблема/проблемите и да съответстват на действащите стратегически документи.

3. Заинтересовани страни:

1. Министерство на финансите;

2. Организациите от публичния сектор по чл. 12, ал. 2 от ЗВОПС:

- Държавни институции;
- Министерства – 19 бр.;
- Държавни агенции, комисии и други ведомства, чиито ръководители са първостепенни разпоредители с бюджет – 22 бр.;
- Организации, чиито ръководители са второстепенни разпоредители с бюджет – 11 бр.
- Общини с бюджет над 10 млн. лв. – 183 бр.;
- Търговски дружества с 50 на сто държавно и/или общинско участие в капитала и държавни предприятия – 113 бр.

Посочете всички потенциални заинтересовани страни/групи заинтересовани страни (в рамките на процеса по извършване на частичната предварителна частична оценка на въздействието и/или при обществените консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове), върху които предложенията ще окажат пряко или косвено въздействие (бизнес в дадена област/всички предприемачи, неправителствени организации, граждани/техни представители, държавни органи/общини и др.).

4. Варианти на действие. Анализ на въздействията:

4.1. По проблем 1 „Не е регламентирано участието на ръководителя на вътрешния одит в определянето на целта и обхвата на одитните ангажименти за консултиране“:

Вариант 1 „Без действие“:

Описание:

Вариантът „Без действие“ означава да не се предприемат никакви действия. При такъв вариант установеният проблем ще продължи да съществува и определената цел няма да бъде постигната.

При този вариант няма да се регламентира участието на ръководителя на вътрешния одит в определянето на целта и обхвата на одитните ангажменти за консултиране и няма да се посочи документът, в който трябва да стане това.

При този вариант заинтересовани страни са всички организации от публичния сектор по чл. 12, ал. 2 от ЗВОПС.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Не са идентифицирани положителни въздействия при прилагането на Вариант 1.

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Липса на регламентиране на участието на ръководителя на вътрешния одит в определянето на целта и обхвата на одитните ангажменти за консултиране.

Специфични въздействия: Не се идентифицират.

Въздействия върху малките и средните предприятия: Не се идентифицират.

Административна тежест: Не е идентифицирана.

Вариант 2 „Приемане на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за вътрешния одит в публичния сектор“:

Описание:

В случай че бъде приет проектът на акт, ще се регламентира участието на ръководителя на вътрешния одит в определянето на целта и обхвата на одитните ангажменти за консултиране и ще се посочи документът, в който ще става това. В сега действащата уредба не е регламентирано участието на ръководителя на вътрешния одит в определянето на целта и обхвата на одитните ангажменти за консултиране и не е посочен документът, в който става това. Предлаганите промени не засягат дейността на услуги, режими и регистри.

При този вариант заинтересовани страни са всички организации от публичния сектор по чл. 12, ал. 2 от ЗВОПС.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Ще се постигне по-голяма яснота при определянето на целта и обхвата на одитните ангажменти за консултиране.

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

При прилагането на този вариант не са идентифицирани отрицателни икономически, социални и екологични въздействия.

Специфични въздействия: Не се идентифицират.

Въздействия върху малките и средните предприятия: Не се идентифицират.

Административна тежест: Не е идентифицирана.

4.2. По проблем 2 „Съществуващите прагове за размер на бюджета на организациите като критерий за задължително изграждане на звено за вътрешен одит не съответстват на обективната реалност“:

Вариант 1 „Без действие“:

Описание:

Вариантът „Без действие“ означава да не се предприемат никакви действия. При такъв вариант установеният проблем ще продължи да съществува и определената цел няма да бъде постигната.

При този вариант ще продължи системното неспазване на разпоредбите от ЗВОПС за изграждане на звена за вътрешен одит и тяхната минимална численост.

При този вариант заинтересовани страни са общините и организациите от публичния сектор, чиито ръководители са първостепенни разпоредители с бюджет, както и организации, чиито ръководители са второстепенни разпоредители с бюджет, които изрично са посочени в закона като задължени да имат звена за вътрешен одит.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Не са идентифицирани положителни въздействия при прилагането на Вариант 1.

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

При незавишаване на праговете за бюджет на организациите като критерий за задължително изграждане на звено за вътрешен одит ще продължи практиката да не се изграждат звена за вътрешен одит, да не се определя изискуемата минимална численост, както и реално да не се заемат свободните одиторски длъжности.

Специфични въздействия: Не се идентифицират.

Въздействия върху малките и средните предприятия: Не се идентифицират.

Административна тежест: Не е идентифицирана.

Вариант 2 „Приемане на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за вътрешния одит в публичния сектор“:

Описание:

В случай че бъде приет проектът на акт, ще се завишат праговете за бюджет на организациите като критерий за задължително изграждане на звено за вътрешен одит и ще се оптимизира изискуемата минимална численост. В сега действащата уредба е регламентиран минимален праг от 10 млн. лева за бюджет на организациите като критерий за задължително изграждане на звено за вътрешен одит. В случай, че бъде приет проектът на акт, 86 общини с бюджет в диапазона от 10 млн. до 20 млн. лв няма да бъдат задължени да имат звена за вътрешен одит. Изграждането на звено за вътрешен одит в тези общини ще се извършва по преценка на ръководството и с писмено съгласие на министъра на финансите – тази възможност е предвидена в закона.

Предлаганите промени не засягат дейността на услуги, режими и регистри.

При този вариант заинтересовани страни са общините и организациите от публичния сектор, чиито ръководители са първостепенни разпоредители с бюджет.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Ще се структурират звена за вътрешен одит в организации от публичния сектор с по-голям размер на бюджет, в които има реална необходимост от дейността по вътрешен одит.

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

При прилагането на този вариант не са идентифицирани отрицателни икономически, социални и екологични въздействия.

Специфични въздействия: Не се идентифицират.

Въздействия върху малките и средните предприятия: Не се идентифицират.

Административна тежест: Не е идентифицирана.

4.3. По проблем 3 „Липса на нормативно регламентиране на минималната численост на звената за вътрешен одит в търговските дружества с над 50 на сто държавно и/или общинско участие в капитала и държавните предприятия“:

Вариант 1 „Без действие“:

Описание:

Вариантът „Без действие“ означава да не се предприемат никакви действия. При такъв вариант установеният проблем ще продължи да съществува и определената цел няма да бъде постигната.

При този вариант няма да бъде регламентирана минималната численост на звената за вътрешен одит в търговските дружества с над 50 на сто държавно и/или общинско участие в капитала и държавните предприятия.

При този вариант заинтересовани страни са търговските дружества с над 50 на сто държавно и/или общинско участие в капитала и държавните предприятия.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Не са идентифицирани положителни въздействия при прилагането на Вариант 1.

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Липсата на регламентиране на минималната численост на звената за вътрешен одит в търговските дружества с над 50 на сто държавно и/или общинско участие в капитала и държавните предприятия ще възпрепятства възможността за ефективно и пълноценно осъществяване на одитната дейност в тези търговски дружества и предприятия.

Специфични въздействия: Не се идентифицират.

Въздействия върху малките и средните предприятия: Негативни предвид пропуснатите ползи от ефективното и пълноценно осъществяване на одитната дейност в търговските дружества с над 50 на сто държавно и/или общинско участие в капитала и държавните предприятия.

Административна тежест: Не е идентифицирана.

Вариант 2 „Приемане на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за вътрешния одит в публичния сектор“:

Описание:

В случай че бъде приет проектът на акт, ще се регламентира минималната численост на звената за вътрешен одит в търговските дружества с над 50 на сто държавно и/или общинско участие в капитала

и държавните предприятия. В сега действащата уредба не е регламентирана минималната численост на звената за вътрешен одит в търговските дружества с над 50 на сто държавно и/или общинско участие в капитала и държавните предприятия. Предлаганите промени не засягат дейността на услуги, режими и регистри.

При този вариант заинтересовани страни са търговските дружества с над 50 на сто държавно и/или общинско участие в капитала и държавните предприятия.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Ще се създадат условия за ефективно и пълноценно осъществяване на одитната дейност в търговските дружества с над 50 на сто държавно и/или общинско участие в капитала и държавните предприятия.

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

При прилагането на този вариант не са идентифицирани отрицателни икономически, социални и екологични въздействия.

Специфични въздействия: Не се идентифицират.

Въздействия върху малките и средните предприятия: Позитивни предвид очакваните ползи от по-ефективното и пълноценно осъществяване на одитната дейност в търговските дружества с над 50 на сто държавно и/или общинско участие в капитала и държавните предприятия.

Административна тежест: Не е идентифицирана.

4.4. По проблем 4 „Затруднения при определяне състава на одитните комитети в организациите от публичния сектор и недостатъчна ефективност на тяхната дейност“:

Вариант 1 „Без действие“:

Описание:

Вариантът „Без действие“ означава да не се предприемат никакви действия. При такъв вариант установеният проблем ще продължи да съществува и определената цел няма да бъде постигната.

При този вариант няма да бъдат прецизирани текстовете от закона, свързани със състава и правомощията на одитните комитети в организациите от публичния сектор.

При този вариант заинтересовани страни са всички организации от публичния сектор по чл. 12, ал. 2 от ЗВОПС.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Не са идентифицирани положителни въздействия при прилагането на Вариант 1.

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Липсата на прецизирани текстове от закона няма да доведе до повишаване на ефективността от функционирането на одитните комитети в организациите от публичния сектор.

Специфични въздействия: Не се идентифицират.

Въздействия върху малките и средните предприятия: Не се идентифицират.

Административна тежест: Не е идентифицирана.

Вариант 2 „Приемане на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за вътрешния одит в публичния сектор“:

Описание:

В случай че бъде приет проектът на акт, ще се прецизират текстовете от закона, свързани със състава и правомощията на одитните комитети в организациите от публичния сектор. В сега действащата уредба съществуват непрецизирани текстове, свързани със състава и правомощията на одитните комитети. Предлаганите промени не засягат дейността на услуги, режими и регистри.

При този вариант заинтересовани страни са всички организации от публичния сектор по чл. 12, ал. 2 от ЗВОПС.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Ще се създадат условия за ефективно и пълноценно функциониране на одитните комитети в организациите от публичния сектор.

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

При прилагането на този вариант не са идентифицирани отрицателни икономически, социални и екологични въздействия.

Специфични въздействия: Не се идентифицират.

Въздействия върху малките и средните предприятия: Не се идентифицират.

Административна тежест: Не е идентифицирана.

4.5. По проблем 5 „Неравнопоставеност при назначаването и освобождаването на ръководителите на вътрешния одит и вътрешните одитори в организациите по чл. 12, ал. 2, т. 6-8, тъй като се извършва без писмено съгласие от министъра на финансите“:

Вариант 1 „Без действие“:

Описание:

Вариантът „Без действие“ означава да не се предприемат никакви действия. При такъв вариант установеният проблем ще продължи да съществува и определената цел няма да бъде постигната.

При този вариант назначаването и освобождаването на ръководителите на вътрешния одит и вътрешните одитори в организациите по чл. 12, ал. 2, т. 6-8 (търговските дружества и държавните предприятия) няма да се извършва след писмено съгласие от министъра на финансите.

При този вариант заинтересовани страни са Министерството на финансите и търговските дружества с над 50 на сто държавно и/или общинско участие в капитала и държавните предприятия.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Не са идентифицирани положителни въздействия при прилагането на Вариант 1.

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Липсата на санкция от страна на министъра на финансите при назначаването и освобождаването на ръководителите на вътрешния одит и вътрешните одитори в търговските дружества и държавните предприятия ще увеличи зависимостта им от ръководството на тези организации.

Специфични въздействия: Не се идентифицират.

Въздействия върху малките и средните предприятия: Негативни предвид пропуснатите ползи от липсата на санкция от страна на министъра на финансите при назначаването и освобождаването на ръководителите на вътрешния одит и вътрешните одитори в търговските дружества с над 50 на сто държавно и/или общинско участие в капитала и държавните предприятия.

Административна тежест: Не е идентифицирана.

Вариант 2 „Приемане на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за вътрешния одит в публичния сектор“:

Описание:

В случай че бъде приет проектът на акт, назначаването и освобождаването на ръководителите на вътрешния одит и вътрешните одитори в организациите по чл. 12, ал. 2, т. 6-8 (търговските дружества и държавните предприятия) ще се извършва след писмено съгласие от министъра на финансите. В сега действащата уредба министърът на финансите дава писмено съгласие при назначаването и освобождаването на ръководителите на вътрешния одит и вътрешните одитори в организациите по чл. 12, ал. 2, т. 1, 3, 4 и 5, ал. 3 и 4. Предлаганите промени не засягат дейността на услуги, режими и регистри.

При този вариант заинтересовани страни са Министерството на финансите и търговските дружества с над 50 на сто държавно и/или общинско участие в капитала и държавните предприятия.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Съгласуването от страна на министъра на финансите на назначаването и освобождаването на ръководителите на вътрешния одит и вътрешните одитори в търговските дружества и държавните предприятия ще способства за назначаване на вътрешни одитори, които притежават необходимата професионална подготовка, както и за увеличаване на независимостта им от ръководството на тези организации.

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

При прилагането на този вариант не са идентифицирани отрицателни икономически, социални и екологични въздействия.

Специфични въздействия: Не се идентифицират.

Въздействия върху малките и средните предприятия: Позитивни предвид очакваните ползи за вътрешния одит в търговските дружества с над 50 на сто държавно и/или общинско участие в капитала и държавните предприятия от даването на съгласие от страна на министъра на финансите при назначаването и освобождаването на ръководителите на вътрешния одит и вътрешните одитори.

Административна тежест: С въвеждане на изискване назначаването на ръководители на вътрешния одит и вътрешни одитори в търговските дружества и държавни предприятия да се извършва след писмено съгласие от министъра на финансите ще се увеличи в известна степен административната тежест за съответните организации, но очакваният положителен ефект от прилагането на тази допълнителна процедура многократно ще надвиши негативните ефекти от допълнителната административна тежест, тъй като ще се отрази положително на качеството на одитната дейност. По този начин ще бъдат назначавани само лица, които притежават необходимата професионална квалификация и отговарят на нормативните изисквания. Също така, ще се постигне равнопоставеност на всички вътрешни одитори в организациите от публичния сектор.

4.6. По проблем 6 „Част от законовите разпоредби, регламентиращи реда и начина на изготвяне на годишните доклади за дейността по вътрешен одит от ръководителите на звената за вътрешен одит, не са достатъчно ясни“:

Вариант 1 „Без действие“:

Описание:

Вариантът „Без действие“ означава да не се предприемат никакви действия. При такъв вариант установеният проблем ще продължи да съществува и определената цел няма да бъде постигната.

При този вариант няма да се прецизират законовите разпоредби, регламентиращи реда и начина на изготвяне на годишните доклади за дейността по вътрешен одит.

При този вариант заинтересовани страни са всички организации от публичния сектор по чл. 12, ал. 2 от ЗВОПС.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Не са идентифицирани положителни въздействия при прилагането на Вариант 1.

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Ако не се приеме проектът на закон, ще се създадат предпоставки за ненадлежно и неточно извършване на годишното докладване на дейността по вътрешен одит в организациите от публичния сектор.

Специфични въздействия: Не се идентифицират.

Въздействия върху малките и средните предприятия: Не се идентифицират.

Административна тежест: Не е идентифицирана.

Вариант 2 „Приемане на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за вътрешния одит в публичния сектор“:

Описание:

В случай че бъде приет проектът на акт, ще се прецизират законовите разпоредби, регламентиращи реда и начина на изготвяне на годишните доклади за дейността по вътрешен одит. В сега действащата уредба има непрецизни текстове, свързани с реда и начина на изготвяне на годишните доклади за дейността по вътрешен одит. Предлаганите промени не засягат дейността на услуги, режими и регистри.

При този вариант заинтересовани страни са всички организации от публичния сектор по чл. 12, ал. 2 от ЗВОПС.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Приемането на проекта на закон ще подобри реда и начина на изготвяне на годишните доклади за дейността по вътрешен одит.

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

При прилагането на този вариант не са идентифицирани отрицателни икономически, социални и екологични въздействия.

Специфични въздействия: Не се идентифицират.

Въздействия върху малките и средните предприятия: Не се идентифицират.

Административна тежест: Не е идентифицирана.

4.7. По проблем 7 „Административнонаказателните разпоредби на ЗВОПС се нуждаят от прецизиране“:

Вариант 1 „Без действие“:

Описание:

Вариантът „Без действие“ означава да не се предприемат никакви действия. При такъв вариант установеният проблем ще продължи да съществува и определената цел няма да бъде постигната.

При този вариант няма да се прецизират административнонаказателните разпоредби на ЗВОПС.

При този вариант заинтересовани страни са всички организации от публичния сектор по чл. 12, ал. 2 от ЗВОПС.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Не са идентифицирани положителни въздействия при прилагането на Вариант 1.

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Ако не се приеме проектът на закон, ще продължат действието си административнонаказателни разпоредби, които не изпълняват превантивната си функция. Наличието на обективни причини - липсата на достатъчно кандидати за членове на одитни комитети, възпрепятства ръководителите на организации с изградени звена да създадат комитети, поради което същите биха понесли административнонаказателна отговорност, без да е налице изискуемата от закона вина като част от субективната страна на административното нарушение.

Специфични въздействия: Не се идентифицират.

Въздействия върху малките и средните предприятия: Не се идентифицират.

Административна тежест: Не е идентифицирана.

Вариант 2 „Приемане на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за вътрешния одит в публичния сектор“:

Описание:

В случай че бъде приет проектът на акт, ще се прецизират административнонаказателните разпоредби на ЗВОПС. В сега действащата уредба има административнонаказателни разпоредби, които не изпълняват превантивната си функция. Предлаганите промени не засягат дейността на услуги, режими и регистри.

При този вариант заинтересовани страни са всички организации от публичния сектор по чл. 12, ал. 2 от ЗВОПС.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

С приемането на проекта на закон ще отпадне административнонаказателната отговорност на ръководителите на организации с изградени звена при неизпълнение на задължението им да създадат одитни комитети.

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

При прилагането на този вариант не са идентифицирани отрицателни икономически, социални и екологични въздействия.

Специфични въздействия: Не се идентифицират.

Въздействия върху малките и средните предприятия: Не се идентифицират.

Административна тежест: Не е идентифицирана.

5. Сравняване на вариантите:

Степени на изпълнение по критерии: 1) висока; 2) средна; 3) ниска.

5.1. По проблем 1:

		Вариант 1 „Без действие“	Вариант 2 „Приемане на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за вътрешния одит в публичния сектор“
Ефективност	Цел 1 „Регламентиране на участието на ръководителя на вътрешния одит в определянето на целта и обхвата на одитните ангажименти за консултиране“	3	1
	Цел 2 „Намаляване на броя на организациите от публичния сектор, които нямат назначен необходимия брой вътрешни одитори“	3	1
	Цел 3 „Регламентиране на минималната численост на звената за вътрешен одит в търговските дружества с над 50 на сто държавно и/или общинско участие в капитала и държавните предприятия“	3	1
	Цел 4 „Прецизиране на състава и правомощията на одитните комитети в организациите от публичния сектор“	3	1
	Цел 5 „Въвеждане на задължение назначаването и освобождаването на ръководителите на вътрешния одит и вътрешните одитори в организациите по чл. 12, ал. 2, т. 6-8 да се извършва след писмено съгласие от министъра на финансите“	3	1
	Цел 6 „Прецизиране на законовите разпоредби, регламентиращи реда и начина на изготвяне на годишните доклади за дейността по вътрешен одит от ръководителите на звената за вътрешен одит“	3	1
	Цел 7 „Прецизиране на Административнонаказателните разпоредби на ЗВОПС“	3	1

Ефикасност	Цел 1 „Регламентиране на участието на ръководителя на вътрешния одит в определянето на целта и обхвата на одитните ангажменти за консултиране“	3	1
	Цел 2 „Намаляване на броя на организациите от публичния сектор, които нямат назначен необходимия брой вътрешни одитори“	3	1
	Цел 3 „Регламентиране на минималната численост на звената за вътрешен одит в търговските дружества с над 50 на сто държавно и/или общинско участие в капитала и държавните предприятия“	3	1
	Цел 4 „Прецизиране на състава и правомощията на одитните комитети в организациите от публичния сектор“	3	1
	Цел 5 „Въвеждане на задължение назначаването и освобождаването на ръководителите на вътрешния одит и вътрешните одитори в организациите по чл. 12, ал. 2, т. 6-8 да се извършва след писмено съгласие от министъра на финансите“	3	1
	Цел 6 „Прецизиране на законовите разпоредби, регламентиращи реда и начина на изготвяне на годишните доклади за дейността по вътрешен одит от ръководителите на звената за вътрешен одит“	3	1
	Цел 7 „Прецизиране на Административнонаказателните разпоредби на ЗВОПС“	3	1
Съгласуваност	Цел 1 „Регламентиране на участието на ръководителя на вътрешния одит в определянето на целта и обхвата на одитните ангажменти за консултиране“	3	1
	Цел 2 „Намаляване на броя на организациите от публичния сектор, които нямат назначен необходимия брой вътрешни одитори“	3	1
	Цел 3 „Регламентиране на минималната численост на звената за вътрешен одит в търговските дружества с над 50 на сто държавно и/или общинско участие в капитала и държавните предприятия“	3	1
	Цел 4 „Прецизиране на състава и правомощията на одитните комитети в организациите от публичния сектор“	3	1

Цел 5 „Въвеждане на задължение назначаването и освобождаването на ръководителите на вътрешния одит и вътрешните одитори в организациите по чл. 12, ал. 2, т. 6-8 да се извършва след писмено съгласие от министъра на финансите“	3	1
Цел 6 „Прецизиране на законовите разпоредби, регламентиращи реда и начина на изготвяне на годишните доклади за дейността по вътрешен одит от ръководителите на звената за вътрешен одит“	3	1
Цел 7 „Прецизиране на Административнонаказателните разпоредби на ЗВОПС“	3	1

1.1. Сравнете вариантите чрез сравняване на ключовите им положителни и отрицателни въздействия.

1.2. Посочете степента, в която вариантите ще изпълнят определените цели, съгласно основните критерии за сравняване на вариантите:

ефективност, чрез която се измерва степента, до която вариантите постигат целите на предложението;

ефикасност, която отразява степента, до която целите могат да бъдат постигнати при определено ниво на ресурсите или при най-малко разходи;

съгласуваност, която показва степента, до която вариантите съответстват на действащите стратегически документи.

6. Избор на препоръчителен вариант:

Вариант 2 „Приемане на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за вътрешния одит в публичния сектор“

Посочете препоръчителните варианти за решаване на поставения проблем/проблеми.

6.1. Промяна в административната тежест за физическите и юридическите лица от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):

- Ще се увеличи
- Ще се намали
- Няма ефект

С въвеждане на изискване за назначаване на ръководители на вътрешния одит и вътрешни одитори в търговските дружества и държавни предприятия след писмено съгласие от министъра на финансите ще се увеличи в известна степен административната тежест за съответните организации. Очакваният положителен ефект от прилагането на тази допълнителна процедура многократно ще надвиши негативните ефекти от допълнителната административна тежест, тъй като ще се отрази положително на качеството на одитната дейност. По този начин ще бъдат назначавани само лица, които притежават необходимата професионална квалификация и отговарят на нормативните изисквания. Също така, ще се постигне равнопоставеност на всички вътрешни одитори в организациите от публичния сектор.

1.1. Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на препоръчителния вариант за решаване на всеки проблем.

1.2. Ако се предвижда въвеждането на такса, представете образуването на нейния размер съгласно Методиката по чл. 7а от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

6.2. Създават ли се нови/засягат ли се съществуващи регулаторни режими и услуги от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

- Да

.....
.....
 Не

1.1. Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на избрания вариант.

1.2. В случай че се предвижда създаване нов регулаторен режим, посочете неговия вид (за стопанска дейност: лицензионен, регистрационен; за отделна стелка или действие: разрешителен, уведомителен; удостоверителен и по какъв начин това съответства с постигането на целите).

1.3. Мотивирайте създаването на новия регулаторен режим съгласно изискванията на чл. 3, ал. 4 от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

1.4. Посочете предложените нови регулаторни режими отговарят ли на изискванията на чл. 10 – 12 от Закона за дейностите по предоставяне на услуги.

1.5. Посочете изпълнено ли е изискването на § 2 от Допълнителните разпоредби на Закона за дейностите по предоставяне на услуги.

1.6. В случай че се изменят регулаторни режими или административни услуги, посочете промяната.

6.3. Създават ли се нови регистри от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

Да

.....
.....
 Не

Когато отговорът е „Да“, посочете регистрите, които се създават и по какъв начин те ще бъдат интегрирани в общата регистрова инфраструктура.

6.4. По какъв начин препоръчителният вариант въздейства върху микро-, малките и средните предприятия (МСП) (включително по отделните проблеми)?

Актът засяга пряко МСП

Актът не засяга МСП

Приемането на нормативните промени би могло да окаже положително въздействие за търговските дружества с над 50 на сто държавно и/или общинско участие в капитала и държавните предприятия, които представляват МСП. В тези организации назначаването и освобождаването на ръководителите на вътрешния одит и вътрешните одитори ще се извършва след писмено съгласие от министъра на финансите. По този начин ще се увеличи обективността и независимостта на вътрешния одит от ръководството на организацията, което от своя страна ще създаде по-добри условия за постигането на генералната цел на одитната дейност - да носи полза и да подобрява дейността на организацията.

Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на препоръчителния вариант.

6.5. Потенциални рискове от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):

Не са идентифицирани потенциални рискове от прилагането на препоръчителния вариант на действие – приемане на проекта на акт.

Посочете възможните рискове от прилагането на препоръчителния вариант, различни от отрицателните въздействия, напр. възникване на съдебни спорове и др.

7. Консултации:

Проведени са консултации

.....
.....
.....

Посочете основните заинтересовани страни, с които са проведени консултации. Посочете резултатите от консултациите, включително на ниво ЕС: спорни въпроси, многократно поставяни въпроси и др.

Предстоят обществени консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове

Предстои провеждането на обществени консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове.

Обобщете най-важните въпроси за обществени консултации. Посочете индикативен график за тяхното провеждане и видовете консултациялни процедури.

8. Приемането на нормативния акт произтича ли от правото на Европейския съюз?

Да

Не

1.1. Посочете изискванията на правото на Европейския съюз, включително информацията по т. 6.2 и 6.3, дали е извършена оценка на въздействието на ниво Европейски съюз, и я приложете (или посочете връзка към източник).

1.2. Изборът трябва да съответства на посоченото в раздел 1, съгласно неговата т. 1.5.

9. Изисква ли се извършване на цялостна предварителна оценка на въздействието поради очаквани значителни последици?

Да

Не

(преценка съгласно чл. 20, ал. 3, т. 2 от Закона за нормативните актове)

10. Приложения:

Приложете необходимата допълнителна информация и документи.

11. Информационни източници:

Последваща оценка на въздействието на Закона за вътрешния одит в публичния сектор, извършена през 2022 г. - <https://www.strategy.bg/Publications/View.aspx?lang=bg-BG&categoryId=&Id=234&y=&m=&d>

Посочете изчерпателен списък на информационните източници, които са послужили за оценка на въздействията на отделните варианти и при избора на вариант за действие: регистри, бази данни, аналитични материали и др.

12. Име, длъжност, дата и подпис на директора на дирекцията, отговорна за извършването на частичната предварителна оценка на въздействието:

Име и длъжност: Огнян Тодоров, директор на дирекция „Методология на контрола и вътрешен одит“

Дата: 21.12.2022 г.

Подпис

X

ДИРЕКТОР МКВО
ОГНЯН ТОДОРОВ